Vol. misc. inscr.

Pisma urzędowe z czasów rozbiorowych.

[Amtliche Schriften aus der Zeit der Theilungen.]

№ 1. Etat woyska koronnego y W. Xięstwa Litewskiego...
2. Etat woyska polowego...
3. Instrukcya delegatom.
4. Kommissya edukacyi narodowey.
5. Kommissya woyskowa oboyga narodow.
6. Kommissya policyi.
7. Kommissya Rzeczypospolitey skarbu koronnego...
8. Kommissya Rzeczypospolitey skarbu koronnego.
9. Kommissya skarbowa.
10. Kommissye woiewódzkie.
11. Małachowski, St. & Sapieha, K. N.: Uniwersał do Kommissyów...
12. Rzewuski, Józef &c.: Manifest przeciw sukcessyi tronu w Polszcze.
13. Krzucki: Projekt.
14. Ossowski, Michał: O urządzeniu starostw
15. Ossowski [Michał]: Urządzenie wieczne dóbr dziedzictwa publicznego.
16. Likwidacya: Percepty i Expensy z Summy... wziętey p. Brygadę...
17. Obrachunek Percepty i Expensy Regimentu No...
18. Sołtyk, St.: Głos Na Sessyi Seymowey dnia 29 Maia 1792.

KOMMISSYA
RZECZYPOSPOLITEY
SKARBU KORONNEGO.

WSzem w obec i każdemu z osobna do wiadomości podaie, Jeżeli moc Kraiu szczęściem, słabość iest niedolą składaiącego Narod Obywatela, ieżeli pomnożona Woyska liczba iest Rękoymią Całości Kraiu, Wolności i Maiątków; to Podatek miłym Oyczyźnie, i sobie samemu bydź powinien, to Mieszkaniec Kraiu w złożeniu części Przychodów swoich Offiarę święci, w wypłacie wdzięczności za odbierane od Kraiu Dobrodzieystwa Rządowey Władzy.

§. I. *OFIARA WIECZYSTA PROWINCYOW OBOYGA NARODOW, NA POWIĘKSZENIE SIŁ KRAIOWYCH.*

„ Gdy w ustanowieniu Podatku doczesnego ostrzegliśmy sobie, iż
„ do trwałych i wieczystych Podatkow przystąpiemy; przeto chcąc
„ nayprędzey uskutecznione widzieć to Prawo, My KROL za powsze-
„ chną Skonfederowanych Stanow zgodą, stanowiemy; iż Dobra Na-
„ sze Krolewskie uprzywileiowane, w dożywotnim Dzierzeniu zostaiące,
„ ktore Kwarty opłacaią, dwie Kwarty podług nowey Lustracyi płacić
„ będą, Expektanci tak Ci, ktorzy są w Possessyi Prawa Expektatywy,
„ iako i oczekuiący Prawa tego, umieszczeni w Konstytucyach 1775.
„ i 1776. Roku maią płacić puł-trzeciey Kwarty, podług nowey Lustra-
„ cyi. Z Krolewszczyn zaś Prawem Emfiteutycznym w Roku 1775.
„ oddanych, to iest ci, ktorzy za Prawem Emfiteutycznym już posia-
„ daią, zaraz po odbytey nowey Lustracyi, a ci, ktorzy dochodzić do-
„ piero będą, od czasu wnyiścia w toż Prawo, według teraz nowo na-
„ stąpić maiącey Lustracyi, puł-czwartey Kwarty opłacać będą. Z Dobr
„ zaś i dochodow wszelkich stałych i pewnych Duchownych, gdy Prze-
„ zacne Duchowieństwo Dwadzieścia od Sta Procentu od swych Docho-
„ dow, oraz *Subsidium Charitativum* Prawem 1784. Roku w Grodnie za-
„ bespieczone, nie ubliżaiąc dawnym zwyczaiom i Obrządkom Kościoła
„ Naszego, dobrowolnie ofiaruie. My KROL, i Stany Skonfederowa-
„ ne Rzeczypospolitey, takową Ofiarę mile przyimuiąc, uprzeymą wdzię-
„ czność Naszę za tak hoyne i przykładne nagłych Rzeczypospolitey po-
„ trzeb zasilenie, naypoźnieyszey Potomności w Xięgach Praw Naszych
„ podaną mieć chcemy; Plebani iednak *Curam Animarum* maiący, któ-
„ rzy więcey nad dwa Tysiące Złotych roczney pewney i stałey Intraty
„ nie maią, i te Klasztory, które Szkoły publiczne przynaymniey o
„ trzech Professorach, i od Kommissyi Edukacyiney approbowane, ko-
„ sztem swoim utrzymuią, i po dziś dzień aktualnie uczą, i uczyć będą,
„ rownie iako Zgromadzenia do Edukacyi Publiczney z Reguły i powo-
„ łania swego przeznaczone taki tylko Podatek, iaki na Dobra Ziemskie
„ włożony będzie, opłacać maią. Tym zaś Klasztorom, ktore za u-
„ rządzeniem Kommissyi Edukacyiney utrzymywać swym kosztem Szkoły
„ Publiczne podeymą się, Kommissya Skarbowa, zniosłszy się z Kommis-

„ syą Edukacyiną, uczyni rzeczonym Klasztorom allewiacyą Podatkow, w miarę wydatkow, na Edukacyą publiczną od nich podiętych. Fundusze na Seminarya *Diœcesana*, do Edukacyi tylko Kapłanow Swieckich, Wikaryuszow, Mansyonarzow, *ad Curam Animarum* należących, i pięcset Złotych tylko na Osobę dochodu maiących, Szpitale dla Podrzutków, Chorych, i Ubogich, pod czyimkolwiek dozorem zostaiące, a które całkowity Prowent na opatrywanie Ubogich i Chorych obracaią, oraz Fundusze i Konwikty ubogich Studentów, tudzież Plebanów *utriusque Ritûs*, bez Dziesięciny, *cuiusvis tituli* Summ, i Poddanego, na szczególnych Funduszach samego gruntu zostaiących, od Podatku, na teraźnieyszym Seymie ustanowionego, uwalniamy; Klasztory zaś *utriusque sexûs*, dwa Tysiące Złotych tylko dochodu rocznego na całe Zgromadzenie maiące, Podatek Ziemiański tylko opłacać będą. A że Przezacne Duchowieństwo *cujuscunque Ritûs* chcąc okazać sprawiedliwość do intraty każdego *cujuscunque Dignitatis*, *gradus & tituli* Duchownego stosownie *Subsidii Charitativi* rozłożenie na nowo uczynić oświadcza; Więc stosuiąc się do tak chwalebney Myśli, dozwalamy tenże układ w proporcyą Intrat z Dobr i dochodow stałych i pewnych, wyprowadzić się maiących całego Duchowieństwa (z uwolnieniem od opłaty *Subsidii Charitativi* Plebanów *Ritûs Latini* Tysiąc Złotych tylko Intraty maiących, a Podatek Ziemski opłacać winnych) a to po wynależieniu Intrat, na Podatek ustanowionego Procentu, na pierwszą Ratę, Roku następuiącego 1790. *quo ad Subsidium Charitativum Collegio Episcoporum* uskutecznić, i Taryffy każdey Dyecezyi, Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow, oddać każdy *distinctim* z swoiey Dyecezyi Biskup obowiązany będzie, czego wybieranie, tymże Kommissyom Skarbowym zlecamy; Ruskiego zaś obrządku Plebanow do opłaty *Subsidii Charitativi* obliguiemy, a natomiast wybieranie *Cathedratici* zakazuiemy pod animadwersyą każdego Sądu. Ponieważ zaś Summy i Dobra wszystkie i wszelkie, ktore od Biskupstw, Dyecezyow, Opactw, Kapituł Klasztorow, i rożnych Fundacyi *utriusque Ritûs a corpore Reipublicæ* po Roku 1773. odpadłych, za Konwencyą z Dworem Wideńskim, Konstytucyą 1786. Roku potwierdzoną, powrociły do rozrządzenia Rzeczypospolitey; Przeto też Dobra i Summy z ich Prowentami choćby i Kadukami zaięte były (które *exnunc* znosiemy) na Fundusz Woyska obrocone mieć chcemy, i tych dochodzenie Kommissyi Skarbowey Koronney zlecamy; Wyiąwszy części przez Nayprzewielebnieyszego Xiążęcia Prymasa rozrządzone, których rozrządzeń ważność Decyzyi Naszey zostawuiemy; nie zaymuiąc iednak żadnych Funduszow, Kościołow Parafialnych, Prebend i Altaryi w Polszcze będących Erekcyami dawnemi i Prawami zabeśpieczonych. Tyle rodzaiow klęsk i utrat, które Oyczyzna Nasza poniosła, wystarczaią do przeświadczenia naszego; Iż oszczędzaiąc na ogolną Kraiu obronę, siebie i wszystko nasze niebespieczne zostawuiemy; a Przodkow naszych wzbudzeni przykładem, miłość Oyczyzny przekładaiąc nad miłość siebie samych, iednomyślnie postanowiamy, iż wszystkie Dobra Ziemskie Dziedziczne, część dziesiątą stałych i pewnych Intrat do Skarbu Publicznego, na utrzymanie obrony Kraiu, opłacać będą. Lennych zaś i summowych Starostw Dekretami Kommissyi Seymowych i Konstytucyami zabespieczonych, Tabelle z dowodami Praw Kommissye Skarbowe Oboyga Narodow, Nam Stanom Seymuiącym w przeciągu Niedziel sześciu, od Daty obwieszczenia przez Kommissye uczynionego, do wiadomości podadzą. Co zaś do Dobr dziedziczno-lennych w Wielkim Xięstwie Litewskim będących, zachowuiąc ie w całkowitych Prerogatywach, te, które porownane są Aktem Unii, Statutem Litewskim i Konstytucyami 1661. i 1677. Roku z Dobrami Ziemskiemi opłacać będą dziesiąty grosz, tak, iak Dobra Dziedziczne; Co i do Korony rozciągamy.

Już

Już Kommissya ogłosiła Prawo o Ofierze wieczystey z Dóbr Ziemskich i Duchownych Uniwersałem swoim pod Dniem 9. Mca Czerwca Roku teraźnieyszego wydanym, upowszechnia teraz sciągaiące się do Skarbu Ustawy.

§. II. *OPŁATA DO SKARBU RZECZYPOSPOLITEY OD KADUKOW.*

„ Chcąc ze wszystkich źrzódeł pomnażać Dochody Skarbu publicznego, ustanawiamy: ażeby Dobra i wszelkie Maiątki, ktore po Oblacie Prawa teraźnieyszego *Jure Caduco* do szafunku Naszego przychodzić będą, i o które za wyszłemi dawniey Przywileiami, toczące się teraz Processa ostatecznemi Dekretami ukończonemi nie są, po doyściu onych i o obięciu w Possessyą *per Privilegiatum*, w następuiącym sposobie pożytek do Skarbów tak Koronnego, iako i Wielkiego Xięstwa Litewskiego przynosiły. Z Dobr leżących *Jure Caduco* otrzymanych Dziedzicznych Ziemskich, lub Mieyskich po wyprowadzoney taxie, przez Urząd Ziemski czyli Grodzki, lub Mieyski Dobrom tym przyzwoity, połowa szacunku tych Dóbr do Skarbu raz na zawsze opłacić się ma; czego dozor Kommissyom Skarbowym zalecamy. Po opłaceniu zaś do Skarbów Rzepltey połowy szacunku Dóbr Prawem Kaduka otrzymanych, grosz dziesiąty całkowitey intraty, Dziedzic tychże Dobr, iak i inni Ziemianie, opłacać będzie. Co zaś do Summ i Ruchomości, któreby *Jure Caduco* od Nas Króla komu oddane były: po osiągnieniu ich *per Privilegiatos*, połowe Summy odebraney, a walor połowy Ruchomości Jurydycznie otaxowany do Skarbu Rzeczypltey oddany bydź ma. Excypuią się iednak od tego Prawa i obowiązku płacenia takowe Kaduki, na które Dziedzice Szlachta Przywileie *Juris Caduci* na utwierdzenie spokoynego posiadania swego exportowaćby chcieli.

Kommissya baczną będąc na całość Dochodów publicznych obowiązuie wszystkie Jurysdykcye, a Obywatelòw zachęca, aby do Kommissyi swoiey, bądź z podpisem swoim, bądź z ukrytym Jmieniem wiadomości przesyłali, kiedy, kto i w iakiey wielości Prawem Kaduka Possessyą obiął lub Summę otrzyma i posiada, Jurysdykcye zaś wszystkie, Grody i Ziemstwa na Kadencyach, Magistraty w czasie Sądòw swoich Urzędowe dawać o szacunku Dobr lub wielości Summ maią zaświadczenia.

§. III. *OPŁATA DO SKARBU RZECZYPOSPOLITEY Z DOBR, KAWALEROW MALTANSKICH.*

„ Z Dóbr i Summ Kommanderyi Maltańskich, tak dawniey, iako też za Konstytucyą tysiąc siedmset siedmdziesiąt piątego Roku ufundowanych dla Imion nadanych, *ex vi instituti* z Dobrami Duchownemi porownanych groszy dwadzieścia od sta na pomnożone Woysko naznaczamy, i Opłatę tego Podatku przez Kawalerów Maltańskich sposobem dla Klassy Dóbr Duchownych ustanowionym determinuiemy. Od Summy zaś stu dwudziestu tysięcy Złotych Polskich z Dobr Ostrogskich wypłacaney dla Kawalerów Maltańskich, posiadaiący Kommanderye z tey Summy opłacać maią trzydzieści od sta.

A2

Prze.

Przeto Kommiſſye Woiewodzkie ze wſzyſtkich Kommanderyów, tak dawniey fundowanych, iako też na Mocy pozwolenia Prawa 1775. Roku Zakonowi Maltańſkiemu po 20. Procentu iako z Dóbr Naturę Duchownych maiących oznaczą, i Klaſsę oſobną na te Dobra, zaraz po Duchownych wyſzczegulnią. Względem zaś Kommanderyów z Funduſzu Oſtrogſkiego dawanych a przez Skarb opłacanych, wybieranie 30. Procentu Kommiſſya Kaſsie Generalney Skarbu Koronnego zaleca; ktòra to ſpoſobem wyrażonym Podatku Opłata, a 1ma Januarij Roku teraznieyſzego rachowaną bydź ma, i caloroczna tak iak od Dobr Duchownych do Skarbu importowana zoſtanie.

§. IV *OPŁATA DO SKARBU RZECZYPOSPOLITEY z DOBR KOSCIOŁOM DYSSYDENTSKIM i GREKO-NIEUNICKIM APPLIKOWANYCH.*

„ Dobra i Summy funduſzowe Kościołom Dyſſydentſkim i Greko-Nieu„ nickim applikowane, że dwadzieścia od ſta Skarbowi Publicznemu ſpo„ ſobem na Dobra Ziemſkie i Duchowne, z excepcyami tymże ſłużącemi „ przepiſanym, opłacać maią, mieć chcemy.

Takowy więc Wyrok Prawa uſkuteczniaiąc P. P. Kommiſſye Woiewodzkie, to wſzyſtko cokolwiek Prawo na Seymie teraźnieyſzym, uchwalone o Duchowieńſtwie Obrządku Łacińſkiego i Greckiego Uniackiego oſtrzegło; toż ſamo zachować zechcą względem Dòbr i Summ Kościołom Dyſſydentſkim i Cyrkwiom Grecko Nieunickim nadanych.

§. V. *BESPIECZĘNSTWO PODATKU z DOBR KROLEWSKICH.*

„ Dla zapewnienia przychodów poſpolitych na Seymie teraźniey„ ſzym uchwalonych, a po większey części do Dóbr Królewſkich przy„ wiązanych, ſtanowiemy: aby Kommiſſye Woiewodzkie trzech Luſtrato„ ròw z Obywateli każdego Woiewodztwa i Powiatu z pomiędzy ſie„ bie żadney Królewſzczyzny nieposiadaiących, wybrali, i wyſłali, na „ Luſtracye do wſzyſtkich Staroſtw i Królewſzczyzn, oprocz licytowa„ nych w ſwoim Powiecie, którzy Przyſięgę Rotą Konſtytucyi 1764. Ro„ ku Titulo = *Kwarta Sprawiedliwa* = przed temiż wykonawſzy, na Grunt „ każdego Staroſtwa i Królewſzczyzny ziechawſzy, wſpólnie z Dòbr „ tey Natury Intratę przez Poſſeſſorów podaną, ſpoſobem Ziemiańſkim „ examinować będą, żadnego rodzaiu przychodòw ſtałych i pewnych nieo„ puſzczaiąc, i nie potrącaiąc żadnych Expenſów *fundi*, owſzem *ad nor„ mam* ceny przez Kommiſſye Woiewodzkie teraźnieyſze do wynalezienia „ Intrat z Dóbr Ziemſkich i Duchownych wyznaczone uſtanowioney ſto„ ſuiąc ſię. Poſſeſſorowie zaś Królewſzczyzn podobną, iak Ziemianie, „ wykonaią przytomni przed Luſtratorami, a nieprzytomni przed którymi„ kolwiek Aktami Grodzkiemi lub Ziemſkiemi Przyſięgę. Co ſię zaś „ tycze Laſów w Dobrach Naſzych Królewſkich, aby z tych Rzeplta ia„ ko z własności ſwoiey użytek ciągnęła, mieć chcemy; aby Poſſeſſoro„ wie, lub onych Kommiſſarze z Kommiſſyą Skarbową z wyſzczególnie-

niem

„ niem dokładnym do iakiego handlu, Laſu czyli Boru potrzebuią, kon„ traktowali; a z takowego wprzòd umowionego z Kommiſſyą Skarbową „ Kontraktu *prævio reddendo de expenſis & præſtando* na rzetelność wyda„ tku przed Kommiſſyą Skarbową *Juramento*, połowę zyſku Kommiſſyi „ opłacali; w mieyſcach zaś gdzie mało Laſów, Kommiſſya niſzczenia tych „ dozwalać nie będzie mocna, i owſzem w mieyſcach tych, gdzie Laſów „ niemaſz, zaſiać te i utrzymywać poleci. A ktoby bez wiedzy Kom„ miſſyi Skarbowey ten handel prowadzić odważył ſię, ten donieſiony trzy „ razy tyle, ile odnioſł zyſku, zapłacić ma. Kommiſſye Skarbowe zaś „ po takowym wyprowadzeniu przez Luſtratorów na gruncie nowych Lu„ ſtracyi, na ten raz całoroczną wedle myśli Prawa Ofiary z Dòbr Ziem„ ſkich od Uprzywileiowanego Poſſeſſora Staroſtwa lub Królewſzczyzny „ należącą Prowenіencyą za Ratę Marcową i Septembrową Roku teraźniey„ ſzego zapłacić do Skarbu nakażą, potrąciwſzy całkowity Podatek Pro„ tunkowy i weſzły w Racie Marcowey Kwarcianey. W naſtępnych zaś „ latach takowe Kwarty z nowey Luſtracyi w Ratach Marcowey i Septem„ browey ſpoſobem dawniey używanym Poſſeſſorowie Dóbr Królewſkich „ do Skarbu Oboyga Narodów bez opłacenia wſzelkiego Exaktorom „ wnoſić będą. Takowe zaś zaczęcie Luſtracyow w dniu Siedemnaſtym „ Mieſiąca Lipca Roku 1789. a ukończenie równo z Ziemiańſkiemi, aby na„ ſtąpiło, ſtanowiemy.

Stoſownie do takowego Prawa Kommiſſya obwieſzcza.

1*mo* Aby Luſtratorowie z poſzrodka PP Kommiſſyów Woiewodzkich obrani, wykonawſzy Rotę przyſięgi Luſtratorom Prawem 1764. oznaczoną, takową przyſięgę wraz z dziełem ſwoim w dwòch exemplarzach ſporządzonym, którego ieden exemplarz na Gruncie zoſtawić, a drugi do Kommiſſyi Skarbu Koronnego odeſłać zechcą.

2*do* Staroſtowie wykonywaiący przyſięgę w Grodach lub Ziemſtwach gdyby przytomnemi nie byli Luſtracyom, rownież Extrakty przyſiąg ſwoich, przed Luſtratorami, ich Ekonomowie lub Dyſpozytorowie produkować maią, a te przy dziele Luſtratorſkim do Kommiſſyi Skarbowey oddane zoſtaną.

3*tio* Ze zaś Nayiaśnieyſze Rzepltey Skonfederowane Stany żadney ieſzcze Decyzyi nie dały, czy w takowym ſpoſobie wyprowadzenia Intrat, z Dòbr Królewſkich Procent od Summ na nich przyznanych wytrąconym bydź ma lub nie? przeto Jchmć Panowie Luſtratorowie od Summ Konſtytucyami zapiſanych a reſpectivè do każdego Woiewodztwa przeſłanych gdzie Prowizya bądź Luſtracyą bądź Rezolucyą Kommiſſyi ſwoiey wytrącona była, zanotuią; od Intraty zaś nieodciągną. Jaka zaś Decyzya Nayiaśnieyſzey Rzepltey Skonfederowanych Stanow w tey mierze naſtąpi, to Kommiſſya Skarbu ſama po nadeſłaniu Dzieł Luſtratorſkich co z Prawa Rzecz-poſpolita nakaże dopełni.

4*to* Ciż Jchmć Panowie Luſtratorowie zaprzyſiężoną Wiarą ſwoią, Laſy iakie w Staroſtwach od ſiebie luſtrowanych znaydą opiſzą, czyli tylko do opału obudowania domowego ſłużą, czyli też do wyrabiania Potaziów, Klepek, Balów, i na inny wyrobek Towarów Leśnych, czyli Laſy ſą, gdzieby Laſów nie było Staroście lub Poſſeſſorowi zalecą, aby wymiar Gruntów oznaczył;

 Wyrażą

Wyrażą oraz w dziele ſwoim czy ieſt Grònt od Ròl ornych zoſtaiący a do ſiania Lasòw ſpoſobny.

5*to* Lubo Staroſtwa luſtrować Prawo nakazało ſpoſobem o Dobrach Ziemſkich przepiſanym, gdy iednak ſamey Luſtracyi znaczenie dokładnego wymaga opiſu, przeto Jchmć Panowie Luſtratorowie opiſać zechcą ſtan każdey Wſi, Prawa Mieſzczan lub Chłopòw zanotuią, Spory i Skargi ieżeli iakie ſą między Staroſtami Mieſzczanami i Chłopami o Propinacyą Granice i inne okoliczności z kimkolwiek, i te od ktòrego ſą zaczęte Roku opiſzą i tego wſzyſtkiego Zbior krotki Rękami Staroſtow Mieſzczan lub Gromad podpiſany do dzieła ſwego przyłączą.

6*to* Kommiſſya uwiadomia wſzyſtkich Kròlewſzczyzn Poſſeſsorów, iż tak caloroczna Opłata od 1. Januarii Roku bieżącego rachuiac iak w naſtępnych latach w Racie Marcowey i Septembrowey w mieyſcach dawniey oznaczonych potrąciwſzy Podatek Protunkowy, Ratę Marcową Czynſzu i Połtory Kwarty do Skarbu weſzłe Exaktorom, lub Kaſſyerom per Provincias będącym, opłacać będą.

§. VI. *LUSTRACYA DYMOW i PODANIE LUDNOSCI.*

„ Ponieważ od uſtawy Podatku Podymnego Luſtracyi Kominów dotad nie było, przeto nakazuiemy, aby wſzyſtkich Miaſt, Miaſteczek i Wſiów Królewſkich, także Naſzych Stołowych, oraz Duchownych i Ziemſkich, tak dawnych, iako nowo oſadzonych i przybyłych, Dziedzice, Poſſeſſorowie, lub Dyſpozytorowie, a co do Dóbr Naſzych Stołowych Vice-AdMiniſtratorowie, w Miaſtach zaś wolnych Królewſkich Magiſtraty wielość Kominów, niewyłączaiąc żadnego w Koronie Komina czyli Dymu, i równie w Wielkim Xięſtwie Litewſkim nieopuſzczaiąc żadnego Dymu, z wyſzczególnieniem różnicy Kominów gruntowych, Ogrodowych i Chałupników, przed Kommiſſyami Powiatowemi zaprzyſięgli. Dwory zaś tylko ieden Komin z wſzyſtkich Dworſkich budynków podawać maią. Tam gdzie w iedney Chałupie więcey Goſpodarzy na oſobnych gruntach ſiedzi, i oſobne odbywaią powinności, to nie za ieden Dym, ale podług liczby Goſpodarzy rachowano bydź powinno. Szlachta żadnych Poddanych niemaiąca, tylko Podatek Podymnego opłacaiąca wielość Kominów bądź Dymów u ſiebie przybyłych, podobnie przed Kommiſſarzami Powiatowemi pod przyſięgą podać ieſt obowiązana. Takowe Taryffy wielości Kominów Kommiſſye Powiatowe do Kommiſſyi Skarbowych Oboyga Narodów odeślą, dla dalſzego urządzenia, i ſprawiedliwego uproporcyonowania w tym Rzeczypoſpolitey; Opłata zaś Kominowego do czaſu nowego takowego urządzenia dawnym ſpoſobem podług dawney Taryffy do Skarbu wnoſzona bydź ma. Takowa zaś Luſtracya Kominów, iż do Lat dwudzieſtu ponowiona nie będzie, waruiemy. Przy tym zaprzyſiężeniu Podymnego, zaraz liczbę Duſz w ich Dobrach podług Schemmatu przez Kommiſſye Skarbowe Oboyga Narodow ułożyć ſię, i nieodwłocznie rozeſłać mianego, podać będą powinni.

Kommiſſya wykonywaiąc Opis dopiero wſpomnionego Prawa, urządza.

1*mo* Schemmata Dymow, nayprzod co do Miaſt podług ſwoich Klaſsyfikacyi, ròwnie iako i do Wſiów wydrukowane przeſyła; Podług ktòrych każdy Dziedzic, Poſseſsor Dobr Ziemſkich Duchownych Staroſtw i Dzierżaw cujuscunque tituli a nawet za Licytacyą bądź w Kommiſſyi Skarbowey lub Edukacyiney trzymanych lub iego Rządca kominy iak ſię aktualnie znayduią, a ſtoſownie do Urządzenia Prawa zapiſze, Goſpodarzów na oſobnych Gruntach ſiedzących, i oſobne odbywaiących powinności, choćby w iedney Chałupie mięszkaiących, równie poda iak naydokładniey do Rubryk w Schemmatach umieſzczonych ſtoſować ſię będzie.

2*do* Jako wiadomość o wielości ludzi w Kraiach Rzepltey będących, ieſt rzeczą Rządowi iſtotną, tak Kommiſſya Schemmata porządne wydrukować ròwnie kazała, i te rozsyła. Zalecaiąc, aby przy podawaniu Intrat razem liczba ludności ſtoſownie do Rubryk wydanych była podawana.

3*tio* Odebrawſzy PP. Kommiſſye ſzczegolne Wſiów i Miaſt Dymów oraz Ludności, Tabellę ogolną Powiatòw ſporządzą, podług Schemmatòw oſobno na ten koniec PP. Kommiſſyom teraz ſię poſyłaiącym, i takowe ogòlne wraz z ſzczegolnemi Miaſt i Wſiów Tabellami do Kommiſſyi Rzepltey Skarbu Koronnego, po zupełnym obliczeniu przeſzlą.

§. VII. *OSTRZEZENIE WZGLĘDEM IMPORTANCYI PODATKOW.*

„ Od Podatków wſzelkich w Koronie, a w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, od nowo-uſtanowionych przez Kommiſſye wyprowadzić ſię maiących, a w Racie Septembrowey Roku teraźnieyſzego i w naſtępnych importować nakazanych, żadne Salarium Kwitowego branym bydź nie ma, tudzież Kancellarye żadne opłaty od Przyſiąg przy Podatkach, i tychże Extraktòw pretendować nie maią (prócz wrócenia w Koronie za Papier Stęplowany ſrebrnogroſzowy) za powſzechną Skonfederowanych Stanów zgodą, oſtrzegamy.

Jako Kommiſſya zawſze zalecała aby Jchmć Panowie Exaktorowie i Kaſſyerowie Prowincyonalni ze Skarbu płaceni, żadnych Opłat, od ſkładaiących wſzelki podatek, nie brali, tak i teraz nayſurowiey pod utratą ſłużby Skarbowey toż zalecenie ponawia.

§. VIII. *WARUNEK DLA KOMMISSARZOW POWIATOWYCH.*

„ Chcąc mieć uſkutecznione niezawodnie w ſwoim czaſie Kommiſſye Woiewodzkie, do wynalezienia części na Offiarę z Dòbr Ziemſkich, Swieckich, Duchownych, i Królewſkich, uſtanowione, Obywatelów w nich mieyſce ſwoie oſiadaiących, od obiekcyi Proceſſami, co do tego tylko zaſiadania przypadku, *pro hac ſola vice*, nienaruſzaiąc dawnych Praw w innych przypadkach, uwalniamy; Co ma ſłużyć i Wielkiemu Xięſtwu Litewſkiemu.

Ogłaſza takowe Prawa Kommiſſya, pewna będąc, iż winne Uſtawom Narodu poſłuſzeńſtwo pełniącym, Chwałę i prawego Obywatelſtwa zaſzczyt przynioſą.

Ktory to Uniwerſał aby niezawodney każdego doſzedł wiadomości onże nieodwłocznie do wſzyſtkich Kancellaryi i na Mieyſca PP. Kommiſſyom Powiatowym oznaczone rozeſłać, oblatować i publikować, a na to wſzyſtko wzięte Atteſtata do Kommiſſyi ſwoiey odeſłać UU. Superintendentom per Provincias będącym zaleca. Dan w Warſzawie na Seſſyi Ekonomiczney Dnia 25. Mieſiąca Czerwca Roku Pańſkiego 1789.

ROCH z Głogowy KOSSOWSKI.
Podſkarbi Nadworny Koron:
mpr:

Uniwerſał obwieſzczaiący o zapadłych Prawach Podatkowych.

Z

Gesch. Polen

253.

L